

ובגין דבר נש קאים קמי מלְבָא עלְאה גַּטֵּל ארבע אמות לצלותיה ואוקמזה דבשיעורא (ד"א בשיעורא) דסורתא דיווצר פלא. וכל מה דאתה בסטרא דרכירא בעי ליה לאיניש למיקם בקיומיה ואזדקף (ס"א ויזדקף). בגונא דא כה איהו ברע, ברע בבריך, ובד איהו זקייף, זקייף בשם, בגין לאחזה שבחה דרבורה על נוקבא.

וთא חוי דהא אוקמזה לא יצלי בר נש אחורי רביה ואתמר כמה דכתיב, (דברים י) את יי אלקייך תירא. את לאכללא דבעי למدخل מרביבה כמה דשביגנתא, ויהילו דתלמיד, רביה איהו. בגין כה בשעתה דצלותא לא ישוי ההוא מואר לקפיה, (ד"א לע"ג לצלותא) אלא מואר דקדשא בריך הוא בלחוודי ולא מואר אחרא.

לשון הקודש

ומושום שאדם עומד לפני המלך העליון, נוטל ארבע אמות לתקפתו, והקיומה שבעור (ד"א בשערו) הפרט חבל של יוצר כל. וכל מה שבא מצד הזכיר, צרייך לאדם לעמוד בקיומו ומזדקף (ס"א ויזדקף). כמו כן בשואה כורע, כורע ברוך. ובשהוא זקייף, זקייף בשם, כדי להראות את שבחה הזכורה על הנקבה. ובא וראה, שהרי אמרנו אל יתפלל

וְתֵא חַי צָלֹתָא דְמִנְחָה אֲתָקִין לֵיה יִצְחָק. וְדֹאי
כַּמָּה דְאֲתָקִין אֶבְרָהָם צָלֹתָא דְצִפְרָא לְקַבֵּל
הַהוּא דְרִגָּא דְאַתְּדַבֵּק בַּיְהָ. וּבָן (ד"א ב"ה) יִצְחָק אֲתָקִין
צָלֹתָא דְמִנְחָה לְקַבֵּל הַהוּא דְרִגָּא דְאַתְּדַבֵּק בַּיְהָ.
וַעֲלֵךְ אֲצָלֹתָא דְמִנְחָה מִכִּי נְטִי שְׁמִשָּׁא לְנַחְתָּא
בְּדָרְגוֹי לְסֶטֶר מַעֲרָב.

דָּהָא עד לֹא נָטָה שְׁמִשָּׁא לְצֵד מַעֲרָב אֶקְרָא יוֹם
מַצְפָּרָא עד הַהוּא זְמִנָּא דְבַתִּיב, (טהילים כב) חַסְד
אֵל בָּל הַיּוֹם. וְאֵי תִּימָא עַד חַשְׁבָּה, תָּא חַזִּי, דְבַתִּיב
יְוִמְיהוּ אָוי נָא לְנוּ כִּי פְנֵה הַיּוֹם בַּי יִגְטוּ צָלָלִי עַרְבָּה.
כִּי פְנֵה הַיּוֹם לְקַבֵּל צָלֹתָא דְצִפְרָא דְבַתִּיב חַסְד אֵל
בָּל הַיּוֹם, דָּהָא כְּדִין שְׁמִשָּׁא אֵיתָו לְסֶטֶר מַזְרָה, כִּיּוֹן
דָּנָטָה שְׁמִשָּׁא וְנַחְתָּא לְסֶטֶר מַעֲרָב, הָא כְּדִין אֵיתָו
וּמַן צָלֹתָא דְמִנְחָה וּבְכָר פְנֵה הַיּוֹם וְאַתָּו צָלָלִי עַרְבָּה
וְאַתְּעַר דִּינָא קְשִׁיא בְּעַלְמָא.

לשון הקודש

ובא וְרָא, אֲתִתְפַּלֵּת מִנְחָה תָּקֹן גְּקָרָא יוֹם מִן הַבָּקָר עַד הַיּוֹם הַהְיָא,
יִצְחָק, וְדֹאי בָּמוֹ שְׁתָקֵן אֶבְרָהָם תְּפִלָּת
הַבָּקָר בְּגַדְגָּד אֲוֹתָה הַדָּרְגוֹת שְׁנִידַבֵּק בָּה.
וּבָן (ב"ה) יִצְחָק תָּקֹן תְּפִלָּת מִנְחָה בְּגַדְגָּד
אֲוֹתָה דְרִגָּה שְׁנִידַבֵּק בָּה. וּלְעֵל בָּן תְּפִלָּת
מִנְחָה מִפְאָשָׁר נוֹתָה הַשְּׁמֶשׁ לְרַדְתָּה
בְּדָרְגוֹתוֹ לְצֵד מַעֲרָב.
שְׁתָרִי בְּטַרְמָה נָטָה הַשְּׁמֶשׁ לְצֵד מַעֲרָב,

וּפְנָה הַיּוֹם דָאִיהוּ דְרֵגָא דְחַסֶד, זַגְטוּ צְלָלִי עֲרָב
דָאִינְנוּ דְרֵגָא דְדִינָא קְשִׁיא, וּבְדַין אַתְּחַרְבָּבִי
מִקְדָשָׁא וְאַתְּוֹקֵד הַיְכָלָא. וְעַל דָא תְּגִינָן דִיהָא בָר
נְשׁ זְהִיר בְּצַלּוֹתָא דְמִנְחָה דָאִיהוּ זַמְנָא דְדִינָא קְשִׁיא
שְׂרִיאָא בְּעַלְמָא. יַעֲקֹב אַתְּקַיּוֹן צַלּוֹתָא דְעַרְבִּית דָהָא
אִיהוּ אַתְּקַיּוֹן לָה זַוְן לָה בְּכָל מָה דְאַצְטְרִיךְ, וְדָאי
וְאַז אַתְּקַיּוֹן לָהָא, וְהָא אַתְּזָנָת מָן וְאַז דְּלִית לָה
גַהְוָא מְגַרְמָה בָלְלָה.

וּבְגַיְן כֵך תְּפִלָת עֲרָבִית רִשׁוֹת דָהָא אַתְּבְלִילָת
בְּצַלּוֹתָא דְיוֹמָא בְגַיְן לְאַתְּגָהָרָא, וְהַשְׁתָא לָאו
זַמְנָא אִיהוּ. וְאַז קִימַנָא לָה דָהָא לָא אַתְּגַלְיאָ גַהְוָא
דִימַמָא דִינְהִיר לָה, וְאִיהִי שְׁלָטָא בְּחַשּׁוּבָא עד זַמְנָא
דְפָלָגוֹת לִילִיא דְאַשְׁתָעֵשׁ קְדָשָׁא בָרִיךְ הוּא עִם

לְשׁוֹן הַקוֹדֶש

הוּא זַמְן תְּפִלָת הַמִנְחָה, וּבָכָר פָנָה הַיּוֹם
בְכָל מָה שָׁאַרְיךָ, וְדָאי שְׂנָא"ז תָקַן אֶת
הָא נְזֻונִית מַזְא"ז, שְׁאַיְן לָה אָור
מְשֻלָעָצָמָה בָלְלָה.

וּמְשׁוּם כֵך תְּפִלָת עֲרָבִית רִשׁוֹת,
שְׁהָרִי נְכָלָלָת בְתְפִלָת הַיּוֹם כְּרִי
שְׁתִּיחַיָה מְאִירָה, וּכְעַת לָא זֶה הַזָּמָן.
וּבָאַרְנוּ אָוֹתָה, שְׁהָרִי לֹא הַתְּגַלֵּה אָוֹר
הַיּוֹם שְׁיָאִיר לָה, וְהִיא שׁוֹלְטָת בְּחַשְׁבָה
עַד זַמְן חִזּוֹת הַלִילָה, בְשַׁקְדּוֹשׁ בָרוּךְ
הָא מְשַׁתְעֵשׁ עִם הַצְדִיקִים בָנֵן הַעֲדוֹן
עֲרָבִית, שְׁהָרִי הוּא תָקַן אָוֹתָה זַוְן אָוֹתָה

**צדיקיא בגנטא דען, וכדין איהו זמנא לאשטעשא
בר נש (פ"א ולמלע) באורייתא כמה דאתמר.**

תא חוי, דוד אתה ואמר אלין תלת זמני דצלותי
דבתיב, (תהלים נה) ערב ובקר וצהרים הא תלתא,
ואיהו לא צלי אלא תרי מניחו, דבתיב אשיכה
ואחמה, ולא יתר. דא לצלותא צפרא ודא לצלותא
רמנחה, בגין כך אשיכה ואחמה דיקא. בצפרא
דאיהו שעטא דחסד סאי ליה בהסד באשיכה,
ובמנחה דהוא שעטא לדינא קשיא בעי המיה ובגין
כך ואחמה. ולבтар כר אתפליג ליליא הוה קם
בשירין ותושבון בדקא (דף קלג ע"א) יאות דבתיב, (תהלים ס"ב)
ובלילה שירה עמי זהא אתמר.

**קם רבי שמואן ואלו. אזל היה בר נש בהדריה
עד טבריה. עד דהוא אלו, אמר רבי שמואן**

לשון הקודש

ואו הימן שהאדם ישתעשע (וללמוד) דיק אשיכה ואחמה. בבקר, שהיה שעת
החסד, מספיק לו בחסド באשיכה.
בא ראה, דוד בא ואמר שלשה זמני
ובמנחה, שהוא שעת הרין הקשה, ציריך
המיה, ומשום כך ואחמה. אחר כך
התפלות תללו, שבחות (תהלים נה) ערב
ובקר וצהרים, הגה שלשה. והוא לא
התפלל אלא שניים מהם, שבחות
אשיכה ואחמה, ולא יותר. זה לחתפת
הבקר - וזה לחתפת המניה. משום לכך
קם רבי שמואן והלכו. הלך אותו האיש

תֵא חָזִי, תְּפִלוֹת בְּנֶגֶד תַּמִּידִין תְּקִנּוֹם רְבִנּוֹן דָּאנְשִׁי
בְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה, בְּגַ�ן דָּאַשְׁפְּחוֹן תְּרִי דְּכַתִּיב, (במדבר כח)
אֶת הַכְּבָשׂ אֶחָד תְּעַשָּׂה בַּבְּקָר וְאֶת הַכְּבָשׂ הַשְׁנִי
תְּעַשָּׂה בֵּין הַעֲרָבִים. וְאֵינוֹ מַתְקָרְבִּין בְּהַנִּי תְּרִי זְמִינִי
דִּיוֹמָא דְאֵינוֹ זְמִינִין לְצַלּוֹתָא.

אמָר הַהוּא גָּבָר אָה בְּקָדְמִיתָא אֶבֶות תְּקִנוֹם לְהַנִּי
צְלֹוֹתִי, וּמָה דְאַתְקִינוּ אָבָרָהָם וַיַּצְחַק הַוָּא
עֲקָרָא, וּמָה דְאַתְקִין יַעֲקֹב דְאֵיחָו שְׁבָחָא דְאַבָּהוּ
אַפְּמַאי אֵיחָו רִשׁוֹת וְלֹא עֲקָרָא כְּהַנִּי.

אמָר רַבִּי שְׁמַעוֹן הָא אַתְמָר. אָבֶל תֵא חָזִי, הַנִּי
תְּרִי זְמִינִי דְרִתִּירִי צְלֹוֹתִי לְאוֹ אֵינוֹ אֶלְאָ
לְחַבְרָא לְיַעֲקֹב בְּעַדְבִּיה, בֵּין דְאַתְחַבְרוּ דָא בְּדָא אֶנְן
לֹא צְרִיכִין יְתִיר, דְבִינוֹן דְאַתִּיהִבָּת אַתְתָּא בֵּין תְּרִין
דְרֹזְעִין וְאַתְחַבְּרָת בְּגֻפָּא לֹא אַצְטְרִיךְ יְתִיר, וְעַל דָא

לשון הקודש

עמו עד טְבִרִיה, בְּעוֹדָם הוֹלְבִים, אמר
רַבִּי שְׁמַעוֹן, בא רָאה, תְּפִלוֹת בְּנֶגֶד
תַּמִּידִין תְּקִנוֹם הַחֲקִמִים שֶׁל אֲנָשִׁי בְּנֶסֶת
הַגְּדוֹלָה, מִשּׁוּם שְׁגָמְצָאֹת שְׁתִים,
שְׁבָתוֹב (במדבר כח) אֶת הַכְּבָשׂ אֶחָד תְּעַשָּׂה
בַּבְּקָר וְאֶת הַכְּבָשׂ הַשְׁנִי תְּעַשָּׂה בֵּין
הַעֲרָבִים, וְהֵם נְקֻרְבִּים בְשָׁנִי הַזּוֹמְנִים
הַלְּלוּ שֶׁל הַיּוֹם, שְׁהֵם זְמִינִי תְּפִלוֹת.
אמָר אָתוֹ הָאִישׁ, הַרִּי בְּתִתְחַלָּה הָאֶבֶות

**אָנוּ בְּעִינֵנוּ לֹא תַעֲרֵא תְּרֵין דְּרוֹעֵין בְּנֵינוּ דְּאֲתִיהִיבָת
בְּגִינֵיהֶן, בֵּין דְּאֵיהַי בְּגִינֵיהַו, גּוֹפָא וְאַתְתָא מְלִיְיהַו
בְּלַחְיִשׁוּ דְלָא לְאַדְבָּרָא.**

ובגין כך יעקב מישמש במרום תנינן. מי במרום כמה דאת אמר, (תהלים צב) ואותה מרום לעזלם יי. וכלא איה רוא לידעו מדין. אותו רבי אבא וההוא יודה ונש��ו ידו. אמר רבי אבא עד יומא דין לא קאי מנא במלחה דא בר השטה. ובאה חולקי דזכינה למשמע לייה:

**וַיַּבְיאָה יִצְחָק הָאֲהָלָה שָׂרָה אָמוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי
הָאֵי קָרָא קְשִׁיא. הָאֲהָלָה. לְאַهֲלָ שָׂרָה
אָמוֹ מִבְעֵי לֵיה, מֵאֵי הָאֲהָלָה. דְּאַהֲרָת תִּמְןָ
שְׁבִינַתָּא, בְּגִין דְכָל זְמָנָא דְשָׂרָה קִיּוֹמָא בְּעַלְמָא
שְׁבִינַתָּא לֹא אָעֵדי מִנָּה, וְשְׁרָגָא הָזָה דְלִיקָת מְעֻרָב**

לשון הקודש

שהי הזרועות ומתחברת בಗוף, לא אריך יותר, ועל בן אנו צרים לעוור שתי הזרועות בכלל שנתרנה בינויהם. בין שהוא בא בינויהם, הגוף והאשה, או דבריהם בלחש שלא להזכיר. ומשום בה, יעקב מישמש במרום שנינו. מה זה במרום? כמו שנאמר (תהלים צב) אתה מרום לעזלם ה'. והכל הוא סוד לזרעינו כדי. באו רבי אבא והיהודי

שָׁבַת לְעֹרֶב שָׁבַת וְהַזָּהָר נְהִיר כֵּל אִינּוֹן יוֹמִי דְשִׁבְטָא,
בְּתֵר דְמִיתָת, בְּבִתָּה הַהִיא שְׁרָגָא. בֵּין דָאָתָת רַבָּתָה
אֲהִדְרָת שְׁבִינְתָּא וְשְׁרָגָא אֲדָלִיקָת. שָׂרָה אַמּוֹ, דְּדָמִיא
לִשְׂרָה בְּכָל עֹזְבָּהָא.

**רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר בְּמַה דִּיּוֹקְנִיהָ דִּיצָּחָק הָוּה
 כְּדִיּוֹקְנִיהָ דָאָבָּרָהָם, וְכָל מָאוֹן דְּחָמֵי לִיצָּחָק
 אָמַר דָא אָבָּרָהָם, וְדָאי אָבָּרָהָם הַוְלִיד אֶת יִצְחָק.
 הָכִי גַּמְיִי רַבָּתָה דִּיּוֹקְנָה מִפְּשָׁת הַוְתָּדָה דְשָׂרָה,
 וּבְגִין כֵּד שָׂרָה אַמּוֹ וְדָאי.**

**אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר בְּכָלָה הָכִי הָוּא, אָכְלָתָא תָא חֻווִּי,
 רְזָא אִיהוּ דָאָפָּעַל גַּב דְשָׂרָה מִיתָת, דִּיּוֹקְנָה
 לֹא אָעֵדִי מִן בֵּיתָא, וְלֹא אֲתַחְזֵי תִּפְנֵן מִיּוֹמָא דְמִיתָת
 עַד דָאָתָת רַבָּתָה, בֵּין דְעַאַלְתָּה רַבָּתָה אֲתַחְזִיאת
 דִּיּוֹקְנָא דְשָׂרָה, דְבִתִּיב וְבִתִּיאָה יִצְחָק הַאֲמָלָה וְגוּ' מִיד
 שָׂרָה אַמּוֹ אֲתַחְזִיאת תִּפְנֵן, וְלֹא הָוּה חָמֵי לָהּ בָּרָ**

לשון הקודש

שָׁבַת לְעֹרֶב שָׁבַת וְהַזָּהָר מְאִיר אֶת כָּל
 אֹוֹתָם יָמוֹת הַשְׁבוּעָ. אַחֲר שְׁמַתָּה, בְּבָה
 אָוֹתוֹ הַעַר. בֵּין שְׁבָאָה רַבָּתָה, חֹורָה
 הַשְׁכִּינָה וְהַדְּלִיקָה אֶת הַגָּר. שָׂרָה אַמּוֹ –
 וּמְשׁוּום כֵּד שָׂרָה אַמּוֹ וְדָאי.

אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר, בְּכָל כֵּד זה, אָכְלָתָא
 רַאֲהָ, זֶה סּוֹד. שָׁאָפָּעַל גַּב שָׂרָה מְרָתָה,
 דְמוֹתָה לֹא זֹהָה מִן הַבַּיִת, וְלֹא גְּרָאָתָה
 שְׁם מִיּוֹם שְׁמַתָּה עַד שְׁבָאָה רַבָּתָה. בֵּין
 שְׁגָנָסָה רַבָּתָה, גְּרָאָתָה דְמוֹתָה שְׁלָ

שְׁדָמָתָה לִשְׂרָה בְּכָל מְעַשָּׂה. –
רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר, בַּמּוֹ שְׁדָמוֹתָו שְׁלִיצָּחָק
הַיִּתָּה בְּדָמוֹתָו שְׁלָ אָבָּרָהָם, וְכָל מִ

שָׂרָה אֶת יִצְחָק אָמַר זֶה וְדָאי אָבָּרָהָם